Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

ГIАЛГIАЙ ДОЛ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз • ЕРА, 30 сентябрь, 1976 шу. • № 119 (5630). • Мах 2 кеп.

ЯХЬ ШЕРАГIА ЙОАРЖАЕ

Керда пятилетка дIайолаьуча хана вай мехка хьажаар яхь лелаерий керда боламан. Цу даькъе пIаьвкхазза а шоашкара дика хьоккам гойтар СССР 50 шу дизара шерагIча Грозненски химзавод сийлоча коллективо. ИттлагIча пятилетках эффективностех динкалеп пятилетка е дыша парте бакъ пIехьалкамаш. ГIуллакхаша жоп а луш «Хlара балха денна — динкала Знак» яхача девизагIа яхь дIайолайир цар. Цар болам хьаллаьца кхъьегаш я республика промышленни предприятей духка коллективаш. Цу тайпара керда почийнан хьаккхар юрта боахама кхъьегамгхошта юкъе а. Шелковской района «Красный пахарь» колхоза механизированни отрядо «Хlара кхайна — динкал

ПОЛИТДЕШАРА КЕРДАЧА ШЕРАГА

КХЫ А КОАРГІА ІОМАДЕЛГА ГІАЛАШДЕРГДА

Районна партійни организацией, берригача кхъьсаргачой хьинар эйлаь КПСС XXV съезда программни документаш. Съездо хьалхашка оттадаь дехьараш кхочашдира тІехьа доаттабеча кхъосаме оаха бокха лоархІам бу саг хьалхехара деша. Партійни организацеша шерагара шерага эрга-бохаш тоабу коммунистикан парте боашарайн политически кхъьсаргамех хьинар соадлакхьа-ра тІаберзабь беш бохаь идейно-кхетам балара болх. Кхъьстта лоархІам бу коммунизм хьалхара декхараш кхочушдеча ницкъа хьинар вайдара лоархІамеча средстваех цаІ хІ-ъара тарра йолча коммунистикан парте боашарайн политически дешара система.

«КПСС XXV съезда решенеша дІа ма-дехка партійни дешаъ шІаІтІехьлакхьара хьалташка-латтача декхарех аьнна бохь-ка соатам тІа вай пари Центральни Комитето белгалдаьдъ-Марксен, Энгельсен, Ленинен идейни тІехьале, КПСС исторически оныч комсомольски ташшет парте боашарайтен кхоарга йолайта, парте политика шьара кхетае, коммунистически идеологен, советски патриотизмах, пролйтарски дунен национализмах принципаш бакъан кхъосам доаттабе, общественни пахара кердача яьлеиента Іаламан позицеи тІера мах бен практически бакъа яийса выводаш ем уьг Іомабе декхарийда да маркисенсто-ленински дешар, яхаш.

Парте лоархІаме уж указанеш райбаь комсомольски колхозна партюмо бокъха лоархІам шІаштІехьоаккхаш ух кхера беча практически бакъа лардаь даьлай партійни организацеша.

Кердача шера политически экономически дешара система ма ерригача формацеа йохуьг эзара шиъ бІаьъ итт саг хуьтсе деши. Цаьст 3116 саг партійни дешара системех 3825 саг экономически дешара системех хуьтсе деши.

Ух тІехьлъера масеех шера дешара лоастъм бола политически экономически дешара система тьхьинай районе. Шолйа яйса юзаенна болча эвеноех латт яз. Уж и юхьхьанцара, юкъерен, лакхерен эвенош.

Юхьхьанцара политвезо сценеи вІаІшІаллача 26 школе деша гІоргва 412 ладузІаргоь, царех 191 саг коммуникгаш бо.

Юкъерча политзезо системе маркизма - ленинизма лардаш Іомаева 54 школе 1078 саг-го дешаргда. Цу царех 816 саг коммунисташ ба.

Лакхерча политзезе болх беш хуьгьа 53 теоретически семинар. Цига дешаш хуьрвола-ча 1490 латта 675 коммунист-на. Теоретически семинарашка Іомаеш уьг тайнара проблеман хуьгьа. Цига «Инженерни къьъ-тагаш социалистически обществе», «Подразделене кулгалхочун къьъсгаш», «Материалистически мировоззреш хьалхарни дынех» оьздаца тІулгашкаш ДІадахара пахьъшаш, «Белоруссе партійни организазе идеологически кадреш тьхьержаш парма яхетам дуьйна бечча бакъа» бола КПСС Центральни Комитета сомаш ехочачаш а беш парте районни комитетои юхьъьанарца партійни организацеш тІоаріех партюмо бокъха лоархІам бу саг-го. Цу царех 816 саг коммунисташ ба.

Лакхерча политзезе болх беш хуьгьа 53 теоретически семинар. Цига дешаш хуьрвола-ча 1490 латта 675 коммунист-на. Теоретически семинарашка Іомаеш уьг тайнара проблеман хуьгьа. «Инженерни къьъсг

Тхога язду

ДИКА КИЙЧДУ ДААР

Грозненски района № 2 йолчу шурий совхозе йоллеб кхолоне хІанз дукха ца гІулакхаш. Цу беттерчу йоахама цаІ мара йоацца столовея и из. Массанахьа дІакхоссаш гІулакхаш де дези пар: хІанз кхаЬка болх беш барашта дІаййа два хІама дахьа деза, хІаьта столове боагІаргаш бузабе деза. ХІара денна 300 совгІа волчу сага кхеча кийчбе а царна гІулакх де а деза пар. Из хІама дика карагІдоьл столове боллхошта.

Столовея дар бераш, истолаш тІа два хІама Іоотгадеш дукхар уж. Цига гучадалар № 1 йолчу Пролетарски юкъерчу школа дешархочу делкъийгІа нига хІама дуз массеех шу хилар, Бераша хиннача воспитательницаг Раиса Петровна Савинас дийпар:

— Бераша два хІама дика кийчду ухъаза. ХІаьта массаза а тха хьежа ца дезаш хаттанахьа кийбий хул кхоча. Бераш дика дизе арадоьл ухъазара, Бен дика ца столове боагІотта тхоашта деча гІулакха.

— Дуьш дар чам болашш даа дог доагІашш хуле — из да да хІама дика кийдаь хилар. — аьлар повара Шуаннбаас, борш чуйола оарахьлг цкьаг «Іаьнка хьалхашка ше Іоотгадеш.

Хоза тодаь, кийгьа я столове зал, холуш да пох дийтта кулгаш дог иГена хиина хилар. Пенашш хьалъхха яда эназш чуоола хьабдиган. Кулгашделарга юке йоад дала лаьцна кулгаш локъаделг йола электрически сушилка, Кхай тІа болх бан меценена саг тІвозаш ца ухха за мел дар. Дуьш доло хІама тайп-тайнара дас борш. суп. кхьь-ньь, тайпара дола царех тІехьаГІа дуйраш. Иштта ухъаза я хІама дикчу тІехьаГІа молаш йолу компот, чай, кофе, кхььараш.

— Тиа болхлой дуача хІаманца дика Іелаштьбь ба. — аьлар совхоза рабочкома председателеа пок. Хабибулина.

Иштта да а да из, Шоай низ кхочаар ду столове болхлоШ заведующе Григорьянц Владимир Ишхановна. Шуплова Амината, Пехтиева Наждедас, кхычар а болхлоштта дика з хаННахьа а два хІама хилийтара.

А. ШАМСУТДИНОВ.

Дикала Знак йола продукци шозза дуккагІа арахецаргье

МОСКВА. Московски «Маномотр» цкьаг Къаьстегама Шеча Байрахь ордена приборостроительни завода коллективо пятилеткагІа дикала Знак йола продукци шозза дуккагІа арахецера кхоачашше езача мероприятеш план оттавй.

Цу тІулакха накъаррьа «Дикала пятилеткана — болхлочун тешаш» яхача дешнаш заводе дІайолаьа социалистически яхь а. «Маномотрае тайп-тайнара подразделенешкара яхьа хадданна ІаьхьожаМ лоатгабу предприятге партийни организацеш. Партийни комитето хан-ханнаьхь юкъ лоарХІаметгІа йолча отделанеи цехашеи оттаяь планаш кхочашдаьлара хьакъьхьа ший йола отчеташ.

Август беттга иттлагІча пятилетка встречни план кийчъера инициаторхилар завод. Цун цкьаш пункта тІа йоаХ «Маномотрае коллективо декхар тІаьш дикала Знак йолаш арахецца продукци шозза дуккагІа хинна ца Іеш 2,7-за дуккагІа арахеца.

ХІанзехь а пачхьалкхен дикала Знак ешний ГСП датчика преобразователеш моделаша, пийса бустам баккхара йолча манометрий ялх модела, КС-4 яхача комплекса приборий 24 модела. Дуьнен практике эгІара хьалха «Маномотрае» чакхдаьккхад электронни приборан конвейерни хьисане яІаьаГІьехкинга.

Уьк шера заводе балха юкъеЬлоаьнай «Отличник качестве», «Заводской лауреат качестве» яха сибнен цІераш яхара йолча социалистически яхьа керда условеш.

АЬРДЕХЬАРЧА СУРТА ТІА: завода кийча продукци, дукха дукхагІа яр дикала знак йолаш арахец.

АЬТТЕХЬАРЧА СУРТА ТІА: завода цкьаш цекера конвейерни лини. Уьхьаза ВІашаГІеехь КС-4 яха электрически приборан.

А. КОВТУНА сурт. ТАСС фотохроника.

«ЛЕРХІАЧУНГА—САГА ВАХАР ДІАЬХДАРГА КХА ЧА ДОАХК ВАЙ»

Ишгта хет СССР медицински Іилмай Академе Киевски геронтологе института директора, кхьаьлара дешнаш долча ООН социальни деГІахарен гуманитарни ГІулгинхий Центра эксперта академика Чеботарев Дмитрева. Из хьакхайкадир цо АПН корреспондентага Заседа Игораца ше кхамаьл деча хана.

— Ха яхаи кхабеннеи нах дуккагІа хилийтар — ХХ-ча бІаьшерен актуальни проблемаех наІ. — йоах Чеботарева, — хьежжа хул. Вахаи йоаккха ха вай мехка Советски Іьалал латтача шераша дукхха а дукхагІа яьлаьхьа на Іеш (уьк тІехьаЬча 50 шера шозза дуккагІа йІаьхьенаий из), кхоьной дикча дукхагІа хилар а. Тахан вай мехка хІара баркІларІа вар 60 шерал тІех ха яьнна ва.

КПСС XXV съездо, иттлагІча пятилетке медицински Іилмаа декхарап ше отгадеш, кхьаьстера белгалдьакхкхар дега-мнай, онкологически, эндокринни, ви русни лазараша лоаттабеча кхьосама медико-биологически проблемаш кхоачалеча сихдар дукха молекулярни биологе, са организмга вахара низа физиолого-биохимически иммунологически лардий дакъое тоцкамаш чІоагІагІа дакза дарг на хилар. Декхарий из комплекс чакхйоаккхилга геронтологен гергятрея толамашца айхагІча гайпара дувзаденна да.

Кхаьалараех долча Іилмаи чу керттера кхо проблема я. Хьалхарчыр — организм кхьалара, тарьялара механизмашгу процессера регуляце (саморегуляце) лоарХІами бовзар. Вай декхар — лоарХІар кхоачашдаргаьа воздействи юхурІбола аьенашш хьалхар, ШолагІлар — хинал хьалха кха па валитара гІулакха социальни-гигиенически факторай доарХІам белгалбар. КхоагІлар — сас йоккха хинанеча кьаппеначеи хана сага организмана хулача лазарай бишхлоаьс дола гергятре. Іилма деш шаш.

Хьакз кхуча гайпара доладеннад организма чу хула процессаш Іомаела. Обменни процессаш, молекулаш до бола рамера организма вахара низа функцеш тайпа Іомаеннад вай. Клетка кхайленашка кхаьа — вахара дарадалара процессаш йоазарга бола пачх.

— Дмитрий Федорович, хьай цхьан книжка тІа Іа вазыа, кхаьалара процесс хІара сага сан-пай хул, из генетически кхел йолаш я аьнна, кхыча лелашша "аьлча, тІехьенгара тІехьенга а дулаш вайна тІелатта «Газав» да-кх из?

— ДукхагІча дакъое ха йІаьхьа йолаш хул геттара кхабалларан баьхана кхаьна пІейгІа гІолла гаргаз Іоалаш бола нах. Дагалоххаргіа аьча, ду дешах лаьца лоарХІаме дайнеш йоалайир дукха ха йоашшаь Кнеке хиннача геронтологин гергятрийн III Ерригсонаин сьезде, Азербайджански медицински институтерга Іилмахоша, Генетически токхам бабб цар 58 дезалерга 70 шерал тІех ха яьнна 223 сага, Белгалдаьнна пхе дезалерга даййкхача фу хьадоладеча деиз хьбоба-на нах ха йІаьха йолаш хилар, Тха институто даьна тохкамаша хьаьхьокх 100 я кхы тІех я шерашш даьнача нахах 60 — 70 процент дай е гаргара нах ха йІаьха йолаш хинна хилар.

— Тіаккха, ха йІаьха йола дай боагІий кхоачаш гаьна яллалца бахаргхиларга догдаха йиш йоацаш хул-кх из?

— Саг ха йІаьха йолаш хилар фу олиангара хьйоаГІа белгалдо. Ха йІаьха хилар биологически тІехьенгара тІеъьенга юкъаеча белгалдеча саннга, иштта сага вахара хьелет а тийша да. Диадеделаш, вайл хьалхагІа йІадахаача ноаХолий вахара хьалхан дуккха а дукхагІа хилар. ТІемаш, моцал, кхел, памограш бахьби долаш да ха йІаьха йолаш хилар бежий бола дукхха нах хьалет хьалха. Іалаьмо йІадача хинал дукхха хьалхагІа бовш хинна хилар. ХІаьта нар тІехьенга хьоаГІагІа хилар. Цу процессана влияниче низ кхочаргбий вай? Кхоачарба, хьахьехкад, дукхагІа дІа-юха леларо, витаминотерапеа, новокаино, нераболо, микроэлементаша дега-мнай системе унаклІенон торонаш шерьеш хилар.

Тха институте кийчъь я кийчъеш а я воздействи ю керда дармакологически средташ, Уж Іаннаьца хиннарча, оьлаьгара дезз эргаш а физиологически воздействи с лаьрІа а я. Уж я къалуп латтача организмана къаьстта Іоагіа: ниаш йоаа витаминнаш комбинацеи а ХІаьта иштта микроэлементаши аминокислотгаш уьш йоаа препаратаи а. Вай мехка шерра чакхдоаХача. профилактически ГІулакхий системо, кхочачам болаш дукха дораш (хІара штт хнар сага 32,6 кхочачаш) хиларе йиш хулийт бокхха хиннаеч кьабеначеи наха хІаннзе а дези іоагІа новкъостаг де.

(АПН).

Тхога язду

БОККХА ПАЙДА БЕШ

«Грозненгтегаз» яха ца производственни управлене рационализаторашгга новаторашгота дукха сайлеи творчески гІулакхаш карагІдьлча. Дика къаьлийгад пар ййслагІча пятилетка шераша, цу юкъ 715 нзар сом пайда бенна 926 рационализаторски предложени балха юкъейнъай пар. Творчески хьинар лаьгІ па деш къаьхетаи бе уж иттлагІча пятилетка хьалхара шера я.

Предприяте кулгалхоша а общественни организацеша я бокхха терхам тІабохийт болхлойи специалистий творчески хьинар дегІаккхулга. Из болх лаьрхІа оттаьлча планагІа чакхбоах предприяте. Оборудовани кердаккха ези объекташ, сооружеиеи, производства технологе тоас ези цехаш, участкаш, балха кхочачаш доаца моттигаш. хьалхе а белгалъяьле йоазаи хул цу предприятте.

ХІара кварале уьхьаза чакхйоах рационализаторийн новаторийн конференеш. Цига бабча балха итогаш ю, хьаГІаЙоагІача хана чакхдаза деза гІулакхаи кьестаду. Болх дикагІа вашІтехьбаккхар, духьа ухъаза хІара шера рационализаторски болх дикагІа лелабу цех кьоастаеи йола хьажжаиконкурсаш хул. Цуи совгІа, дикагІйола рационализаторски предложени, цыздола производства деша и балха кийслу кхоачамбоанарп гуздоаха конкурсаш а чакхйоах. Цу конкурсашка котбаьнаираша ахчан премеш, кемдола совгІаташ хьежжад.

Рационализаторашта доккха новкъостаа уж мехкахьтгахой Іилма-технически рационализаторийн изобретателийн общественай юхььашгарча организацеша. Цар хан-ханнаьха чакхбоах рационализаторашгет новаторашгет лаьрхІа консультанеш, технически гІо ду цар тоскамаш вашІтехьбаккхар, уж производства юкъеччьхьара.

Дикагййола рационализаторски предложенеш технически информане бюллетеншка, шоай чертежаш с схемаш тІехьа я йолаш, опыт дІа-хьа энцара лаьрхІа доаца карточкашка йолла дІабовзийт. Уж балгаш чакхдаьхар бахьби долаш айлу болхлойи спецпалаьнаш повара Шуаннбаас, борш чуйола оарахьлг цкьаг «Іаьнка хьалхашка ше Іоотгадеш.

Хоза тодаь, кийгьа я столове зал, холуш да пох дийтта кулгаш дог иГена хиина хилар. Пенашш хьалъхха яда эназш чуоола хьабдиган. Кулгашделарга юке йоад дала лаьцна кулгаш локъаделг йола электрически сушилка, Кхай тІа болх бан меценена саг тІвозаш ца ухха за мел дар. Дуьш доло хІама тайп-тайнара дас борш. суп. кхьь-ньь, тайпара дола царех тІехьаГІа дуйраш. Иштта ухъаза я хІама дикчу тІехьаГІа молаш йолу компот, чай, кофе, кхььараш.

— Тиа болхлой дуача хІаманца дика Іелаштьбь ба. — аьлар совхоза рабочкома председателеа пок. Хабибулина.

Иштта да а да из, Шоай низ кхочаар ду столове болхлоШ заведующе Григорьянц Владимир Ишхановна. Шуплова Амината, Пехтиева Наждедас, кхычар а болхлоштта дика з хаННахьа а два хІама хилийтара.

А. ШАМСУТДИНОВ.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ХАЛКЪА ТІАХЬОЖАМА КОМИТЕТЕ

ПРОДУКЦЕ БОАРАМИ ДИКАЛИ ТОАЕ

Ибслагіча пятилетка шераша «Чечено-Ингушстройматериалы» яхача объединене белгалдара болх баьб предприятеш технически кхы тІа а кийчъера, хІаьта ио йиш хилийтар продукци мильон кирпичаш, 12,5 процент боккха е.

Цунна цхьана, «Гирсашка йоада кирпишк арахецна дуккхача предприятешка технически кийчоп боарам хІанз а лоха бе, Производственни мощносташ карааерзаяь. Масала, № 1 йолча ГІишлой материалий-комбинате шера 44,8 миллион кирпишк арахецна проектни ию ба. Цхьа-ра арахецар 36,7 миллион кирпишк мара яц. Назрановски кирпишкий заводе шера 26 миллион кирпишк арахецна проектни ина ба, ЧІаьта 1975 шера аралйдаьр. 9,5 миллион кирпишк я.

ГІишлой материалий комбинаташкеи кирпишкий заводашкеи Іалъямате дукха технологически оборудовани механизмаша и моральнои физически къезна а ХІанзарча производственна эшарашка хьежжа йоаца а. Дукхха производственни процесеаи я механизаци яиза, № 2 а йолча ГІишлой материалий комбинатеха, Старопромысловски, Назрановски, Малгобекски кирпишкий заводашка къезначуа камераша йоказъю байда кирпишк, 52 процентага кхочачаца йоаа кирпишк колиевой пийшка йоказъю. Йоказеча рамкаш тІе кирпишк Іойлиларг, биЬа кирпишк йоказъергйолчен йоттаргйолчен пийшкашта зІагІакхачьара. дІачуйтарца, етачуа тІехьаГІа арахьара балхан керттерча дакъое кулгхара деш да.

«Чечено - Ингушстройматериалы» яхача объединене предприятеи хІанз а амортизацион ниш хинна белгала база яц. Масала. № 2 йолча ГІишлой материалий комбината 3,5 шера заоза сонз сама маьзе 8 миллион сов гІа кирпишк. Уьк шера 7 бетта кирпишк хьажжа пачхьалкхен план 97 процент мера кхочачаьлла. ПланагІа йоаца ГІишчу «Іезнагіа ешний 125 эзар сома маьзе 3 миллион кирпишк. Соазка иу хинар ешг хинначчуа наЙсйча 1,3 миллион кирпишк е 1,2 процент хІезнагІа ю на.

Дукхагіа балта хана объединене предприятеша арахецна Гирсашка йоаца кирпишк 530—71 ГОСТо ДІадехараш кхоачашдеш яц. 40 процентага хьаччаьца йоаца из йІалла мзгійта мегалгодаиаи тайпара сомала бустамаш кегалаь я /65 миллиметрани меттел 75 миллиметр), с сов чІоагІа йоагаю, е кхоачамбоанаи яттап. иЙтгІа, памаш тІа кхоатпаиъяха хиларх кирпишк сов дукха йох ГІайоттаиа. ІаЬкхучьаьча, Іоаьссаеча хана.

№ 1, № 2 йолча ГІишлой материалий комбинатаиха, Назрановски кирпишкий заводе, цъаЬолча кхыча предприятеиа ха дайм техиологически режим. Аьлча чу шера заводе № 2 йолча ГІишлой материалий комбинате белгалъяьлий технологи тешаиъ 15 моттиг: Старопромысловски кирпишкий завоце кирпишк хьаччаьца хана пайда ша бедал лоабата меттел дукхагІа йост а кхар во я. Гитлерски кирпишкий заводе лоабатач бетташ-боля кбо гІоргІа хул. ХІаьта из баьхан долаш кирпишш этІ. чІоагІа хилар. хьажжа лоабатаеи долаш йолча Малгобекски Назрановски кирпишкий заводашка шиста кийчьча хана эшаиеча боарамеотащитель (гІум) тохаи, ХІаьта из баьхан долаш а иштта во хул кирпишк.

«Чечено - Ингушстройматериалы» яхача объединене предприятеи хІанз а амортизацион ниш хинна белгала база яц. Масала. № 2 йолча ГІишлой материалий комбината 3,5 шера заоза сонз сама маьзе 8 миллион сов гІа кирпишк. Уьк шера 7 бетта кирпишк хьажжа пачхьалкхен план 97 процент мера кхочачаьлла. ПланагІа йоаца ГІишчу «Іезнагіа ешний 125 эзар сома маьзе 3 миллион кирпишк. Соазка иу хинар ешг хинначчуа наЙсйча 1,3 миллион кирпишк е 1,2 процент хІезнагІа ю на.

Дукхагіа балта хана объединене предприятеша арахецна Гирсашка йоаца кирпишк 530—71 ГОСТо ДІадехараш кхоачашдеш яц. 40 процентага хьаччаьца йоаца из йІалла мзгійта мегалгодаиаи тайпара сомала бустамаш кегалаь я /65 миллиметрани меттел 75 миллиметр), с сов чІоагІа йоагаю, е кхоачамбоанаи яттап. иЙтгІа, памаш тІа кхоатпаиъяха хиларх кирпишк сов дукха йох ГІайоттаиа. ІаЬкхучьаьча, Іоаьссаеча хана.

Объединене предприятешка лентІа ле дезаи пан болхлой квалификаци лаьхьарап кадраи балгаш тІа «Іоагіарап. ХІаьта из баьхан долаш сов каст-каста хуиадеч уж. Уьк шера ЗхьалъархьА ялх бетта объединеи Оіочча хьаййаиача балха ІІаиЙзе 766 сар. хІаьта 780 сар балъана ДІаъаьккхап.

Дукхххча производственни коллективашка хІаьлъарна дисциплина поха я зо «Іаштехьбаккхаб къаьстераи, балта ца техьа дукха йоазо, уьк ЗхьалъархьА ах шера 18 эзар гаргга саглй дайнад.

Дукхххча кирпишкий заводашца производственна коъьейнъай ец сакърт зоаиаи иоолуки доаЬеиара Сапарова системе, продукце дикала комплексии тІаъьожам лоаттабаца Льоовски система юкъеъьара чакхъьа ях меоприятеи кийчьиъай.

Договоргіа гІум ГІаозара нов. А. З. Маймиаиеи. Теркаме оцалда уьх соцам тІа белгалдьяха кхоаиамбоайаш уьх гарггарча хана ДІадоахгрдаьлаиа лакхе йийача организацеи кулгалхошта дениа дош.

Халкъа тІаъьожама организа ца баьча тохкама гучудаьнад, уьх тІехьарча пхе шера юрта боахямца дувзаденна доаиача ГІулакхапго республике а. Цунах 12,3 эзар гектар льатта, цунах 7,2 эзар гектар оазап доа льатта ДІаъьоастадьь хилар. Даим леладе дІаъьоастадь 6,9 эзар гектар, хаина леладе — 5,4 эзар гектар льатта. Даим леладеи хаина леладеи промышленни предприятеша, ГІишлойъеча хьажгеи организацеша дІаденнача льаттаех цу шераша кхочаззащтеи совхозашгеи юхъдерзадаь 4647 гектар льатта.

Цунна цхьана, цъаЬолча льатта леладеаи юрта боакъма ма ІІаиа а юхаделаиаи хаина леладе аьаиа ДІаденназа, юхаллаи деза ца иоиаГІе а ГІехьаьнашиача льаттах 1872 гектар. Цу тайнарча льатта леладеца я юрта соцамаЬа ужатта 1650 гектар цъаЬ хаинаъьа ма сина «Гроэиефть» яхача объединеъе предприятеи. 133 гектар юха ца сина Ноъчи-ГІалгІай карьероуправлеиеи, 40 гектар ца сина «Чечингхолстрой» объединеии. 39 гектар ца сина цементни завод, 10 гектар ца сина Назраиовски кирпишкий завод.

ЦъаЬолча предприятеий кхычаллоиа уьх шера я лентІа кхоачашъьа льаттаи мъкъаЬдхарди колхозашгеи совхозашгеи ДІаадаьлара № 235 йолча 1976 шера 9 мартерча Ноъчи-ГІалгІай АССР Министгий Со ЗЕта соцамаЬа оттаяь хатъеш, Масала, Назраиовски райоиа совхозашта 60 гектар льатта ДІаъала деааи заЗаии хиначча «Сунжанефть» НГДУ 1976 шера 25 авчуте кхачалаи ма мукъа а даьккхача ДІаденнар 6,6 гектар мара даи, «Гороэнефть» НГДУ заЗаиегІа 92,4 гектар льатта ЗЗатола деааи ГІ. Нацтерекски районе соаоиташта, ХІаьта ДІаденнар 28 гектар мара даи, 100 гектар дала деаача метте, 50 гектар мара льатта оахьаздолаи Гроэненски буруи токара бигІий управлеиче.

Гаэи мехкадьътеи доаЗача дукхххча предприятеша шоай хІаиЗаЬа Іоцйеиаи льаттаи скважиииаи йоаЗача хана пийхкача ларДех, гурбаех, яьшка хІамоет, юхе ядийеча промышленни ГІишлойъеча ГІамаех.

Льаттаи ГІагІолларга ГІоа бомбйарна дувзаденна балхаи деш йоаца «Старогроэнефть» НГДУ Іалачиаи из льатта хІамаш ДІаа мегаирдолаи дупьта, тайп-тайнара оЗеца хІамаш хиирезтентаии ДІаЗю цъах, ХІаьта уж ГІолаьккаи балхан долаш ДІаде мегаирдолаеи ца сохозашта 60 гектар льатта ДІаъала деааи заЗаии хинача «Сунжанефть» НГДУ 1976 шера 25 авчуте кхачалаи ма мукъа а даьккхача ДІаденнар 6,6 гектар мара даи, «Гороэнефть» НГДУ заЗаиегІа 92,4 гектар льатта ЗЗатола деааи ГІ. Нацтерекски районе соаоиташта, ХІаьта ДІаденнар 28 гектар мара даи, 100 гектар дала деаача метте, 50 гектар мара льатта оахьаздолаи Гроэненски буруи токара бигІий управлеиче.

Гаэи мехкадьътеи доаЗача дукхххча предприятеша шоай хІаиЗаЬа Іоцйеиаи льаттаи скважиииаи йоаЗача хана пийхкача ларДех, гурбаех, яьшка хІамоет, юхе ядийеча промышленни ГІишлойъеча ГІамаех.

Гудермески, Малгобекски, Шалиноски, Назраиовски, Гроэиеиски, Назраиовски, хьачча гоа райвоиьхолчий юрта боахъма управлеиейи оагІоиташйар льатгаех пайда яларан уж ло радарап оттаяь порядок предприятеши организацеиеи хкочашъера лоатгабу ГІахьожам яела хилар. юрта боахъма йоаца предприятейи организацеи кулгалхошта цу деша лентІа уйла ГІайохйатап ца иоиаГІе бахьан долаш.

«Гроэиефть» объединене (нов. Сорокин), цунна карарца предприятеий. Ноъчи - ГІалгІай керЬеруправлеиче нов. Ведищев), «Чечинг-холюстрой» объединене (нов. Гайбеков), автомобильне лаьхьаи декарепи управлеиче (нов. Дидигов), «Чечено-Ингушстройматериалы» яхача объединене (нов. Мутиев), Малгобекски, Гроэиеиски, Гудермески, Шалиноски, Наждеречии, Назраиовски горраййоиьхолчиой юрта боахъма, Гроэиеиски горпсихоиеврологи боахъма, Гроэиеиски горпсихоиеврологи коммунальни боахъма управлеией паЗаьлчиаи лечхорйоаЗа болбиСССР Совоеи совоэи республикаий льаттаи законодательства Ларданг цу тайнара тезиаш Ноъчи-ГІалгІай АССР юрта боахъма Министерства а хІаьта ишгта гороэ Гроэие а землеустройстве службаи тІаоэа езача метте, 6 бетта тІаэаиц 5,4 эзар тоии мара.

1972 шера хьалъе йоЗаиь ЗчасгИ бетотах шера 120 эзар кубомето пеиашка йоэийта силикатни материалаи ю Чиргюртовски завод Ноъчи-ГІалгІай ГІишлойъеча управлеие отъеиеи Кибн а яь. Уж лерорга хІаиаш Іаткъ кирпишк хьара пландаи кхоачашъара арахецача продукцеи.

Эсала кирпишк арахецаи хиларга балъан ца иштта технологически оборудовани болх белгалдоаиаи из хан-хаШпхьа ца тоаио а цунна хаддаиза техиически тІахьожам ца лоаттабар а. № 1 йолча ГІишлой материалий комбинатера къоастаи йола ГІ-ГІеи 2-ГІеи пийшкаи 1961 шера ди деиа футиионкеи всльсаии иа хуиаш болу бош я. хІаьта из бо ъьеи золаш кастъаетаи хьасеи уж. Къаьстам Іилмаи лаьрхІа тІа ВІашГІехьбаккхаца ГІлиш цу комбинате болдаи я.

Объединене предприятешка лентІа ле дезаи пан болхлой квалификаци лаьхьарап кадраи балгаш тІа «Іоагіарап. ХІаьта из баьхан долаш сов каст-каста хуиадеч уж. Уьк шера ЗхьалъархьА ялх бетта объединеи Оіочча хьаййаиача балха ІІаиЙзе 766 сар. хІаьта 780 сар балъана ДІаъаьккхап.

Дукхххча производственни коллективашка хІаьлъарна дисциплина поха я зо «Іаштехьбаккхаб къаьстераи, балта ца техьа дукха йоазо, уьк ЗхьалъархьА ах шера 18 эзар гаргга саглй дайнад.

Дукхххча кирпишкий заводашца производственна коъьейнъай ец сакърт зоаиаи иоолуки доаЬеиара Сапарова системе, продукце дикала комплексии тІаъьожам лоаттабаца Льоовски система юкъеъьара чакхъьа ях меоприятеи кийчьиъай.

Договоргіа гІум ГІаозара нов. А. З. Маймиаиеи. Теркаме оцалда уьх соцам тІа белгалдьяха кхоаиамбоайаш уьх гарггарча хана ДІаДоахгрдаьлаиа лакхе йийача организацеи кулгалхошта дениа дош.

Сар ха йІаьха йолаш хилар фу олиангара хьйоаГІа белгалдо. Ха йІаьха хилар биологически тІехьенгара тІеъьенга юкъаеча белгалдеча саннга, иштта сага вахара хьелет а тийша да. Диадеделаш, вайл хьалхагІа йІадахаача ноаХолий вахара хьалхан дуккха а дукхагІа хилар. ТІемаш, моцал, кхел, памограш бахьби долаш да ха йІаьха йолаш хилар бежий бола дукхха нах хьалет хьалха. Іалаьмо йІадача хинал дукхха хьалхагІа бовш хинна хилар. ХІаьта нар тІехьенга хьоаГІагІа хилар. Цу процессана влияниче низ кхочаргбий вай? Кхоачарба, хьахьехкад, дукхагІа дІа-юха леларо, витаминотерапеа, новокаино, нераболо, микроэлементаша дега-мнай системе унаклІенон торонаш шерьеш хилар.

Тха институте кийчъь я кийчъеш а я воздействи ю керда дармакологически средташ, Уж Іаннаьца хиннарча, оьлаьгара дезз эргаш а физиологически воздействи с лаьрІа а я. Уж я къалуп латтача организмана къаьстта Іоагіа: ниаш йоаа витаминнаш комбинацеи а ХІаьта иштта микроэлементаши аминокислотгаш уьш йоаа препаратаи а. Вай мехка шерра чакхдоаХача. профилактически ГІулакхий системо, кхочачам болаш дукха дораш (хІара штт хнар сага 32,6 кхочачаш) хиларе йиш хулийт бокхха хиннаеч кьабеначеи наха хІаннзе а деиз іоагІа новкъостаг де.

(АПН).

Бурийта шу да Коротких Михаила фрезеровщик йоаца бу, царех ялх шера «Союзавтоматстром» цкаъа опытно-экспериментальни заводе къаьхьаш да из.

Ший бодх кІоагІа Іомабаь волчи цо хІара дийнаьха производственни заданеш 120—130 процент кхочачашло. Этгара хьаькагІйолча ялхлагІча разрядза-йІа къаьхьаш волча цунна тІадуа чоалаиеггІа доля балъаш кхочачаиделга. Цул совгІа цо карарзаный токара-цлиФовальщикен токара - расточникен смежни профессеш.

СУРТА ТІА: М. Коротких.

С. ХУГАЕВА сурт.

Доаозл дехьаро

Аьттехьарча инзаца хьоабаь Ливане граждански шен датта дукха ха я, Дукха ха йоаццаш «лумен юкъера форда ялсма-ен» оьгIу хиннаца мекках цига бахьа наха жожагIате хинай, Кьаьстта халачу хьала тIа эттаб марша баха нах: кIоьной, кхалнат, бераш, Мекка

Латински Америкера Карибски бассейна мехкашкахь йоаржаеча информационни программий хьа дахьках пи дакъа кхыра мехкашкара йоьхIан я. Дунен тIарча ергIачу телевизорех кхо процент мара яхьнаш Латински Америкера доаIIена дахька. Цу цхьаьн хаьнна телепрограммай 35 процент США-ра боаболу.

Уьхьаза хьаччуьнга Американски «массови информазие» йоаттьаьн бен хьарах тешал деш йоьа уж шифраш йоаланьй Латински Америкера массови информазе средствий дахьаьрча политикана хегашьа правительствай юкъарра конференце. ЮНЕСКО-гIа гIоллоа тIамай из коста-рикандеи столице — Сан-Хосе.

ЮНЕСКО генеральни директора М. Боуэ хьаьхьайалаьлл, империалистически паччаьлаьлхенний пресса тIа, телевиденей радиоси «хоолаIIа дунен тIехьчаьха дахьког дуишаш хилар. Мазлобузьехьарча телеграфни агентстваца, вьлар по, воггIа йоаьа оагIоьш гIоргьаьхье воггIа, дегIаьдуча мехкашкара толаме хIамаш ъоаьха па деши юхьмаччаьхь доаяшш. «Боаьхам йоаннача» коммерчески пропаганда эфир хьал а ййсха, цхьаьн хаьнна кхоачаше лаьоьха гIулакхаш да американски телевиденс хIаиъче а деш гIаьолаш, дахьеш. Масала, «Сьемпрес» йоаччаьнга мексикански журнал душ. Мазхбузьехьа эттара йоькхаIIа йоаччаьнга хIамаш, герз деча йоаччаьнга цаI йоаь «Поьлоп» яха кампани цу тайпанчу телепрограммаш тIа духьаьл парфюмерера ювзаенеи «вакар хозцеш» йоаь «Форма сан-ца а хетIиташ мишта тьаьчьаташ. «Сьемпрес» яьлу. Латински Америка общественни уйлаеш американски монополисти ша-тун болуш оагIоранъаь лостаеш гIерт «Селекьсьонс», «Виеьон», кхиЙола изданеш. Цар а уж-жаьнга йоаччаьнга мексиканскеша массе оагIорахьара хестаеш частни предпочимятельства система, «американски вакара образ». Ишта ду цхьаьн хаьнна Латински Америка мехкашка-

Грозненски района «Пригородный» яхача совхозе волаш са терком цIаьлха Iаьхар совхоза конторана хьалхашка хьалтеча йоаллача телеграммо. Цу тIа йоахара: «Совхоза администрацие, партхемо, профсоюзни комсомольски организацие-ша ерриа коллектив лаьхьалаьнни сомн баьлаларашш чуьнга паччаьлхьнен, цаьп гIапал хьалха кхоачашъяь яларш. План 3868 тонн йоаьан 3870 тонн кхийбоб сом, план 42550 тонн йоаьан мекта 47900 тонн чуйнан баьлалараш. Кхы а чуэаш ба сомн баьлаларашш. Цхьоь белгалъеш хаьнаш хьалха производствешан задаеш кхоачашъеча къаьстта белгалъяьнна бригадаш эвеьоь кулгалой тайпан цIерш. Уж тIт я. Массанел хьалха латтаьлхьа Гулаева Тамара. Из кхалеглмалий ха бесам а этта партком секретарана Белоусов Анатолий Фролович на кхаьмаьл хул са.

— Гулаева Тамара ях Iа — аьлар Анатолий Фролович. — из тха боахама моьк я. Из сайна ма; из тайпа кулгалой тха боахаме дуккаIIа баларе районе мептел республике а хьалха аьттаьл хиргIар тто.

Баьлалараш лелаьеч бригада бригадир я коммунист Гулаева Тамара. Кхоь звено я цун боагале. «Тарначна юкъе тIехьа-тIехьа кхалеш я. Цорга керте латт дуккхача шеоашка деиъ боахаме баьлаларашш кхеташ хьабоаниг боль Омаева Заиман, Исаева Лаисет, Абдуллаева Саамат. Уж мептел, бригаде кхъьсаргча кхалнахаь ду кхаIIабаьш а йоккха балха оацIт йоаь, дуккхача шеоашка деиъ укъаза кхаьлеаш хьабоаниг нах ба-

92 гектар лаьтта лелаьеч бригада коллективо. Цунах ахаьнеа совгIачуьа тIа помидорани кхеш баьлаларашш лелаьераша, сIаьта хочешначуьа тIа — тарташ, болгарски сибаз, кабуп, столови свекла, кхьдоаь баьлаларашш.

Шиъ боль бицца боьдаш, из кхетамца вашгIелъбаькха хоьш я бригатир. Цун балхаца болгала дар фуд аьлча, из дуорганизатореи боаь нала кхетам баларе балхаца буьзам болаш цо бен хилар. Уж гIулакхаш дуккхача шеранша накхаша болх беш хьаЛомалад Гулаевее. Цун балха опыт, хьехам, хоза дош ши хIанз ма-ра къаьстера наьъ тIа ца баьлаьнча мехкароште.

— Цар оамалаш тайп-тайпара я, — йоаь Тамарас. — цхьаьн хьаста еза, шоллагIбарчаьнга Центгаштта хьаьсна лелаьеш, кхоллаеш ахьара хIама дезаш, царна хьалха хаьжка латта деккар белгалдаьча.

Кхоьхька саг — кхоьхька оамал. Уж ерригаш а дика йоаь Тамарийна, царна доаш дезаш. Цо торо ду цунна кулгалхоша кхаьнна хIаетта-ра моллагIа деккараш кхоачашъеча кхаIIа дIаэттаеш кхоташ. из оарца-Пьяьнга. Из хьалъоь бригада производственни хьокъамаш.

Шера Iарагара шерага лаьклуш боагIа бригадо кхашкара чуьнга хьалха Iаьхар совхоза конторана хьалхашка хьалтеча йоаллача телеграммо. Цу тIа йоахара: «Совхоза администрацие, партхемо, профсоюзни комсомольски организацие-ша ерриа коллектив лаьхьалаьнни сомн баьлаларашш чуьнга паччаьлхьнен, цаьп гIапал хьалха кхоачашъеча къаьстта белгалъяьнна бригадаш эвеьоь кулгалой тайпан цIерш. Уж тIт я. Массанел хьалха латтаьлхьа Гулаева Тамара. Из кхалеглмалий ха бесам а этта партком секретарана Белоусов Анатолий Фролович на кхаьмаьл хул са.

— Гулаева Тамара ях Iа — аьлар Анатолий Фролович. — из тха боахама моьк я. Из сайна ма; из тайпа кулгалой тха боахаме дуккхача баларе районе мептел республике а хьалха аьттаьл хиргIар тто.

Баьлалараш лелаьеч бригада бригадир я коммунист Гулаева Тамара. Кхоь звено я цун боагале. «Тарначна юкъе тIехьа-тIехьа кхалеш я. Цорга керте латт дуккхача шеоашка деиъ боахаме баьлаларашш кхеташ хьабоаниг боль Омаева Заиман, Исаева Лаисет, Абдуллаева Саамат. Уж мептел, бригаде кхъьсаргча кхалнахаь ду кхаIIабаьш а йоккха балха оацIт йоаь, дуккхача шеоашка деиъ укъаза кхаьлеаш хьабоаниг нах ба-

92 гектар лаьтта лелаьеч бригада коллективо. Цунах ахаьнеа совгIачуьа тIа помидорани кхеш баьлаларашш лелаьераша, сIаьта хочешначуьа тIа — тарташ, болгарски сибаз, кабуп, столови свекла, кхьдоаь баьлаларашш.

Шиъ боль бицца боьдаш, из кхетамца вашгIелъбаькха хоьш я бригатир. Цун балхаца болгала дар фуд аьлча, из дуорганизатореи боаь нала кхетам баларе балхаца буьзам болаш цо бен хилар. Уж гIулакхаш дуккхача шеранша накхаша болх беш хьаЛомалад Гулаевее. Цун балха опыт, хьехам, хоза дош ши хIанз ма-ра къаьстера наьъ тIа ца баьлаьнча мехкароште.

— Цар оамалаш тайп-тайпара я, — йоаь Тамарас. — цхьаьн хьаста еза, шоллагIбарчаьнга Центгаштта хьаьсна лелаьеш, кхоллаеш ахьара хIама дезаш, царна хьалха хаьжка латта деккар белгалдаьча.

Кхоьхька саг — кхоьхька оамал. Уж ерригаш а дика йоаь Тамарийна, царна доаш дезаш. Цо торо ду цунна кулгалхоша кхаьнна хIаетта-ра моллагIа деккараш кхоачашъеча кхаIIа дIаэттаеш кхоташ. из оарца-Пьяьнга. Из хьалъоь бригада производственни хьокъамаш.

БРИГАДИР

Къамальш ду эвеньевойша Омаевах, Исаевах, Алдубаевах. Цар бригада балха IIегIаларкашта анализ яьчуа тIехьа-гIа дикагIа белгалйоьзо торонаш. Хьалха шекбуьлаш хинаргш хоаббаьл Бригадера массавар а барта деанчуа тIехьагIа парткомага дIаоьвийг коммуниста Гулаевас бригадо лаьрхIар. Цига тIера хьайта Iомаю бригадира инициатива.

Совхоза кулгалхоша а партийни организаце а могагу бригадира дагадеха хIама. «Консервилодцовощ» объединенин чубоагIача ерриа коллективаш принятеи боаяммийн къаьстгамхоша дIайбоьзийт Гулаева Тамара керте латтача коллектива инициатива.

Районна а объединене а къаьстгамхоша тхьалхашка деина дош кхаш бIаьстера дергIа кхиндергIа ерриа коллективе болалу бабашдараш лелаьдерашш. Массане а чIоагIа кхоабIеш хьалдоаш «Ларах кхайна — дикала Зеина» яьна ца-визагIа шелкоанчаша дIаболабаь болам.

Шозза аьла, шозза кулгалхоша ши хIанзан гар хIамаш. Тlакха маьхаш доаханаш, оасар деш, хиш кхаш Iобадеш наькбоал бIаьстан ши бутт. Ерригалъо оарцагIъаца, саготде ца деза, шоашш деннача. деша . бекхтоьхан ххетабеш, хьинарг кхьхьег хIаране.

Кхиранан да аьнаIIагIа ца Iеш балха араволар массава я. Апрели майн бесташка сонхоза арамашш гIинна «Молонеша» хоам бора дайнйнача хIамашта гIулакх дара Гулаевай бригада хьалха я хIаш. Иштта кхаш лелаьдара культур-ра дийн лаьхха лоаттаьра тIехьа яьржача хьа хьалхара мотт иккхарах Тамарий бригадина 200 сом премин хьоажо сонхоза администрацен, партикомон, профсоюзни комитетон.

Берригга кхаьнна ба со бригадира бараш, — душ бригадира. — Дика болх беш хьабоаниг ухх 14—15 мера духа хьа дерза доза гIулакхаш мехкарий а. Цхьа дезал санна яьш барт болаш, дIа-ъка деша новкъостал деи кхьхьег масеаш а. Сонхоза кулгалхоша, ша новкъостал ду тхона масса доуна хIаманна. Къаьстта дыка къаьстаеш хьабоаниг тха кханачу Надрюска Яна, Юсупова Маржан. Дадаева Маржан, Эльбумузаева Петимат, иштта кхыбараш. Ден тIома кхаьбоаш ма-ра хIама—1,5 тонн гулъо помидорани дукккхачар. Иштта дика колдектив я са ер.

Гулаева Тамара шен балха боагIаяшше а кулгалхо йоллаш ешаш. Цун къаьстгамна пикъ Казахстане деиъ хьабоаниг. Да-ланна доапаш йнса йнIиг 12 шу даьлча шийна сискал Iаташъе езача отт. Цо болх бу хьайбай боахамашка Iаьсий леладер, доярка йоллаш, тайптайпара кьилоа баьлаш ду. Мила деттара-м уйла е йнш йоллаш а хиннаш.

ДIаихад ,хьалоний шераш, хьаьналача къаьстгамо чIоагIъьаьй Тамарий оамал, хьинар. 1960 шера деза «Пригородное» яхача юрта их из. Цу хана деиъ къаьстеи совхоза баьлаларашш кхаьнна хьалхоьа. Цо Iаьр дувш дисан. 1974 шера бригадирналла ъкъашш из. Иштта да, лоаца аьлча, из бригадир дуьх дахь баьлаьр.

Тамаре хьега кхы Дьаьлеио массеехказа совгIат йуш белгалдьыккхал. Казахстанне цунна тIаннача совгIаташтта 1974 шера IотIахьяйтар Къаьстгама Шеча Байракха орден, тайтайпара дипломаш, сийлен грамоташ, дIчан совгIаташ.

Къаьлста сий ду юрта бахьана наха, совхоза кулгалхоша. Из я юрта Совета председателла штате йоаьна заместитель райсовет депутат. Из бесткотхамерча общественни декхарша а балхо я дIалийгар цунгара цIаьна хьа кхъIгIдиса доаханаш тохалоаде. Хlанз сайрийначча школе йислагIча классе деина бIаьгIа яьх бера нане.

— Кlеанга ха йоаьна бригадирра общественни балха я. Аття дин депутатски декхарш, шинтахьа дерутат из хилча хIаьта а.

Юрта Совете из керте лаьт кхаIIаяха кхъьрча балха йоллаш комиссена, хIаьта райсовете — юртбоахама комиссе член я.

Дададаева шера бIаьсти дар из, — йоаь Тамарас. — Тха юрта яхача Эдильбекова Маликагара жалоба кхаьнар юрта Совета исполкоме. Ший мар Маврбек йоллаIIа сар IIалаьт гIерт, яхаш кадар яхи бер доаьа кхалсаг. ШоллагIа сесаг хилча лоаш болча сага адрес а тхьа лаьар тхо. Из яхаш шинаяр тха районе № 15 йолча шурий совхозе. Юрта совета председателен сан къамелаш хьакхар Майрбек йоаьар гIертача Басиратана. Дехар дарах кхы хIама а иа хинна, оаяа судага гIоллоа бекотхамаш оацIта-ра яьна юхьалъар кхаьсар. Пхи бер йолча десага энгар ше кург ца хIаьта хIама дош дезаш ю, хIаьта из доха а данзар.

Юрта Сов та меттех цIагIа а йиззе порядок лоаттаю ду хIинар доуна кхалсага. Найсача новкъа йа цуьг дезал а из ша а. Цулухьа ший вахар сийрда хургхIаьрах бIубеина я комму-нист. Бахьан из доллаш бе тхьа-сам а.

С. ШАДИЕВ.

БОЛХ — КЕРДАЧА ТАЙПАРА

Дlаоладеанна керда дешара шу. Хьх шера тха юкъе Яндарре хьалъяьл юкъа дорезовани ши йоьла цхьаьна а керда школа. Тхо, культпросветбоьллой, массалш тхоай юртгой сацин, гIалдIагI ца гIулакхо. Оаха уьк шера лерхI, хьалла санна тесса а ца буташ, школашца зIаха буьзам а лоаттабеш тхоай боьл а.

Сонгка а дора тхона школа дикка новкъостал. Иштта, школерча биIиъех вIашагIъеллазар шийтта саг чуноеIIаеш хьалхара группин. Цун доаьхьашкой бар 8-ча а иттлагIча а класса дешархой Мальсагова Дугурхан, Ахриева Лида, Гангалова Фердаюс, Тотгиноикова Хьава, кхыбараш а.

Бакъдаь мелла школа новкъостал доI а, тхона лоарца цу моча хьлхара а хора а группий доаьхьашкой юртара кагий нахи мехкарийн хилар. Лупах лаьца ала лоарца сона газета оагIоваш тIа. Вайна воьхача хIаьта а дагIулакхаш. Вайна воьхача хIаьта а дагIулакхаш. Вайна воьхача хIаьта а дагIулакхаш